

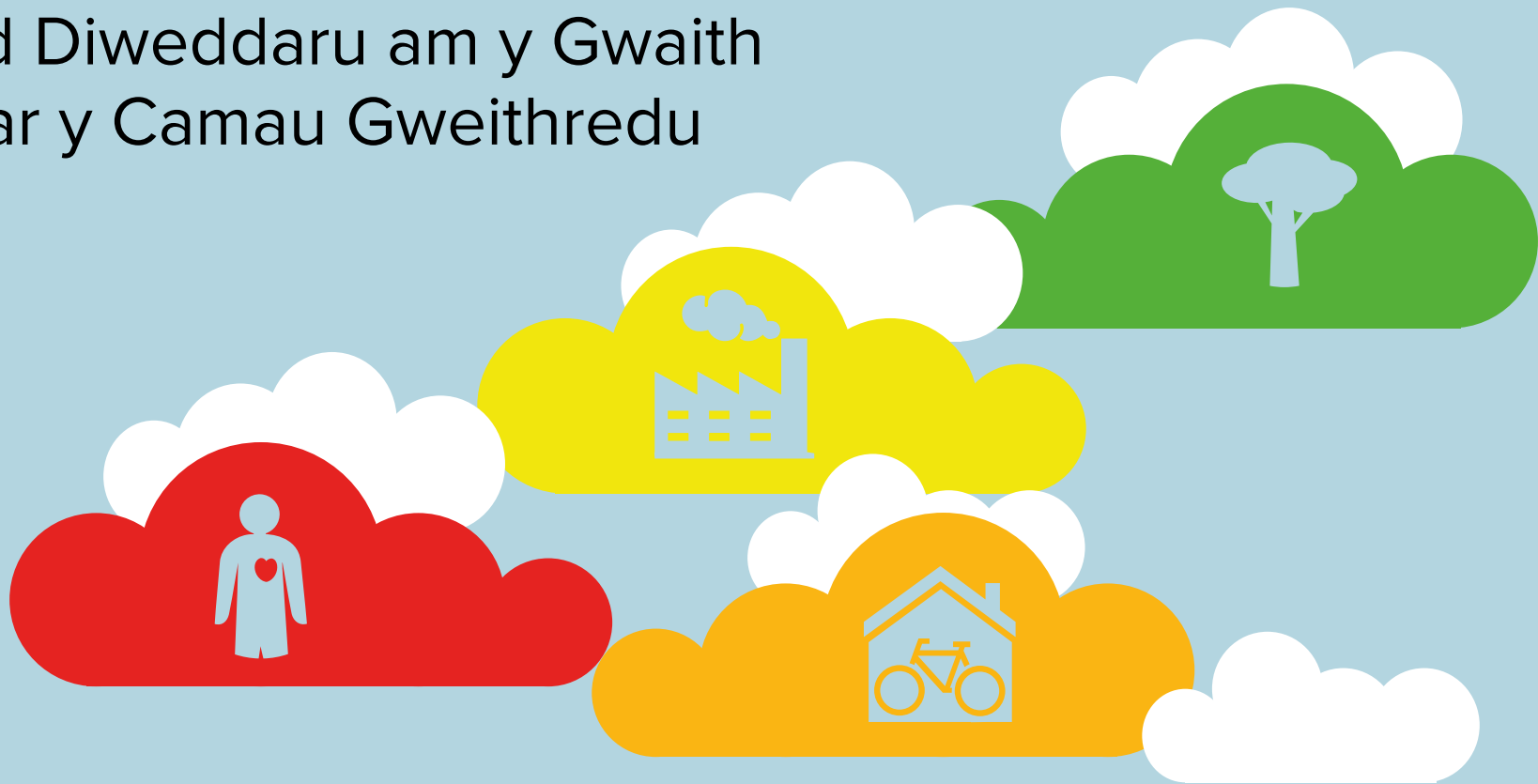

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cynllun Aer Glân i Gymru

Awyr Iach, Cymru Iach

Adroddiad Diweddarau am y Gwaith
a Wnaed ar y Camau Gweithredu

Ebrill 2023

Pobl

Diogelu iechyd a llesiant cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol

Camau Gweithredu	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Monitro ac Asesu Ansawdd Aer yng Nghymru					
Byddwn yn gwella ein galluoedd monitro ac asesu i gefnogi camau wedi'u targedu mewn perthynas â llygredd aer. Ein bwriad yw rhoi gwasanaeth cenedlaethol ar gyfer monitro ac asesu llygredd aer ar waith erbyn mis Rhagfyr 2022. Bydd y gwasanaeth yn ategu'r gwaith blynyddol o adrodd ar gyflwr ansawdd aer yng Nghymru. Yn ogystal, bydd yn cyflwyno argymhellion ynghylch yr ymyriadau sy'n ofynnol i leihau llygredd aer a'r niwed a achosir ganddo i iechyd pobl a'r amgylchedd. Rydym yn gweithio mewn partneriaeth â Cyfoeth Naturiol Cymru, Awdurdodau Lleol, Iechyd Cyhoeddus Cymru a phartneriaid eraill i lunio fframwaith ar gyfer monitro, modelu, asesu a gwerthuso ansawdd aer erbyn hydref 2021.	●	●		MYND RHAGDDO	Rydym wedi bod yn gweithio gydag ymgynghorwyr a phartneriaid eraill i ddylunio Rhwydwaith Ansawdd Aer Cenedlaethol a phennu costau bras darparu gwasanaeth gwell ar gyfer monitro, modelu, asesu a gwerthuso ansawdd aer trwy'r wlad. Rydym wrthi'n datblygu cynigion ar gyfer pennu targedau. Bydd y dyluniad a'r costau'n dibynnu ar gwmpas, graddfa ac amseriad y targedau a bennir gan ddefnyddio'r pwerau gwneud rheoliadau sydd yn Mil yr Amgylchedd (Ansawdd Aer a Seinweddau) (Cymru) .

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Targedau newydd i leihau cysylltiad â llygredd aer					
Rydym yn gweithio'n agos â'r Panel Cyngori ar Aer Glân i gael cyngor annibynnol ac arbenigol ynghylch datblygu targedau ansawdd aer effeithiol a seiliedig ar dystiolaeth er budd cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol.	●	●		AR Y TRYWYDD	Mae'r panel a'r is-baneli wrthi'n paratoi adroddiadau cyngori sy'n seiliedig ar dystiolaeth.
Byddwn yn datblygu ac yn deddfu targed newydd ar gyfer deunydd gronynnol mân, gan ystyried canllawiau WHO ynghylch ansawdd aer. Bydd hyn yn sbarduno gostyngiadau yng nghysylltiad y cyhoedd â llygredd aer fel rhan o'r gwaith o ddatblygu Deddf Aer Glân i Gymru a'i rheoliadau.	●	●		AR Y TRYWYDD	Cafodd Bil yr Amgylchedd (Ansawdd Aer a Seinweddau) (Cymru) ei gyflwyno i'r Senedd ym mis Mawrth 2023. Ceir gofyn ynddo ar i Weinidogion bennu targed PM _{2.5} .
Rheoli ansawdd aer yn ystod digwyddiad llygredd					
Gan weithio gyda CNC, yn ystod 2020-21, byddwn yn diweddarau'r offer monitro ansawdd aer a ddefnyddir yn ystod digwyddiadau ac yn adeiladu ar y gwasanaethau presennol a ddarperir gan y Gell Ansawdd Aer er mwyn sicrhau bod trefniadau ar waith i ymateb i ddigwyddiadau ansawdd aer 24 awr y dydd, 7 diwrnod yr wythnos, 365 diwrnod y flwyddyn, unrhyw le yng Nghymru.	●	●		WEDI'I GWBLHAU	O achos yr oedi oherwydd COVID-19, ni chafodd y gwasanaeth monitro digwyddiadau ansawdd aer ei sefydlu tan fis Chwefror 2023. Byddwn yn buddsoddi dros £1.1 miliwn ynddo dros y 3 blynedd nesaf.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Rheoli Ansawdd Aer Lleol (LAQM)					
Byddwn yn cyflwyno newidiadau polisi LAQM erbyn 2023 er mwyn sicrhau bod y drefn yn canolbwyntio ar iechyd y cyhoedd ac yn mynd ati'n rhagweithiol i ganfod a mynd i'r afael ag ardaloedd o lygredd.	●	●		AR Y TRYWYDD	Cyflwynwyd Bil yr Amgylchedd (Ansawdd Aer a Seinweddau) (Cymru) i'r Senedd ym mis Mawrth 2023 gyda newidiadau ynddo i'r drefn LAQM. I gyd-fynd â'r Bil, diweddarwyd y canllawiau statudol a'r templedi adrodd. Hefyd, lanswyd Cronfa Gymorth Rheoli Ansawdd Aer Lleol yn 2021 er mwyn hwyluso ei weithredu.
Byddwn yn ymgynghori ynghylch bwriad deddfwriaethol LAQM mewn Papur Gwyn erbyn diwedd tymor presennol y Senedd.	●			WEDI'I GWBLHAU	Gwnaethom gyhoeddi Papur Gwyn ar Fil Aer Glân (Cymru) yn 2021. Cyflwynwyd Bil yr Amgylchedd (Ansawdd Aer a Seinweddau) (Cymru) i'r Senedd ym mis Mawrth 2023 gyda newidiadau ynddo i'r drefn LAQM.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Dynodi Parthau Aer Glân/Parthau Allyriadau Isel					
Byddwn yn cyhoeddi ein Fframwaith Parthau Aer Glân yng ngwanwyn 2021, gan ystyried casgliadau ein hadolygiad o godi tâl ar ddefnyddwyr ffyrdd yr adroddir arno erbyn hydref 2020.		●		WEDI'I OHIRIO	Rydym wedi gohirio gweithredu ar y cam hwn er mwyn gallu cyd-ddatblygu polisi ehangach ar godi tâl ar ddefnyddwyr ffyrdd gyda'r adran Drafnidiaeth. Ceir ymrwymiad yn Strategaeth Trafnidiaeth Cymru, Llwybr Newydd, i ddatblygu strategaeth neu fframwaith ar godi tâl teg ar ddefnyddwyr ffyrdd fel rhan o becyn eang o fesurau i wella opsiynau teithio. Yn ôl Cynllun Cyflawni Trafnidiaeth Cenedlaethol, yr amserlen ar gyfer hyn yw 2022-26.
Ardaloedd Rheoli Mwg					
Byddwn yn diwygio'r rheoliadau presennol yn ymwneud â Rheoli Mwg, trwy Ddeddf Aer Glân i Gymru yn rhyngor nesaf y Senedd. Bydd hyn yn sicrhau bod gan Awdurdodau Lleol yr adnoddau angenrheidiol i gymryd camau gorfodi effeithiol yn erbyn troseddwy.	●	●		AR Y TRYWYDD	Cyflwynwyd Bil yr Amgylchedd (Ansawdd Aer a Seinweddau) (Cymru) i'r Senedd ym mis Mawrth 2023 gyda newidiadau ynddo i'r drefn rheoli mwg.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Yn 2021, byddwn yn ymchwilio i gyfraniad tân gwyllt a choelcerthi domestig at lefelau allyriadau PM _{2.5} . Byddwn yn gweithio gyda gweinyddiaethau eraill y DU i ddatblygu camau rheoleiddiol a/neu anrheoleiddiol pellach, pan fo'u hangen, gan ddefnyddio dull sy'n sensitif i arwyddocâd diwylliannol yr arferion hyn.		●		AR Y TRYWYDD	Cynhaliodd Llywodraeth Cymru arolwg yn 2021 o'r allyriadau o goelcerthi domestig a than gwyllt. Mae Gweinidogion Cymru a'u swyddogion wedi bod yn pwysu ar Lywodraeth y DU am reolau tynnach ar ddefnyddio a gwerthu tân gwyllt i'r cyhoedd. Mae canfyddiadau'r arolwg hwn o ran coelcerthi domestig yn cael eu hystyried wrth i ni ddatblygu'n polisi ehangach ar daclo allyriadau llosgi domestig.
Cyn bo hir byddwn yn ymgynghori ynghylch llosgi domestig, a bydd hyn yn cynnwys ystyried a ddylai offer llosgi tanwydd solet awyr agored a'r tanwyddau maent yn eu defnyddio fod yn destun rheoleiddio. Byddwn yn datblygu'r rheoliadau angenrheidiol yn ystod 2021.	●	●		WEDI'I GWBLHAU	Mae'r ymgynghoriad ar losgi tanwydd solet at ddiben domestig wedi'i gwblhau a byddwn am gyhoeddi crynodeb o'r ymatebion erbyn haf 2023. Bydd yn cynnwys manylion ein camau nesaf o ran y polisi hwn.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Hylogsi Domestig					
Byddwn yn gwahardd gwerthu pren gwlyb a glo traddodiadol/rhwym, yn amodol ar gynnal ymgynghoriad. Ein nod yw cyflwyno'r ddeddfwriaeth angenrheidiol yn ystod 2021, gyda'r gwaharddiadau'n dechrau yn ystod 2023.	●	●		WEDI'I OHIRIO	Bu oedi oherwydd COVID-19 yn y gwaith hwn. Fodd bynnag, mae'r ymgynghoriad ar losgi tanwydd solet at ddiben domestig wedi'i gwblhau a byddwn am gyhoeddi crynodeb o'r ymatebion erbyn haf 2023. Bydd yn cynnwys manylion ein camau nesaf o ran y polisi hwn.
Byddwn yn rheoleiddio er mwyn sicrhau mai'r mathau mwyaf effeithlon o offer yn unig fydd ar gael i'w prynu a'u gosod erbyn 2022. Bydd y rheoliad yn cynnwys gosod offer ail law.	●	●		WEDI'I OHIRIO	Mae'r ymgynghoriad ar losgi tanwydd solet at ddiben domestig wedi'i gwblhau a byddwn am gyhoeddi crynodeb o'r ymatebion erbyn haf 2023. Bydd yn cynnwys manylion ein camau nesaf o ran y polisi hwn. Mae Llywodraeth Cymru'n bwriadu llunio rhestr ar-lein o danwyddau a ganiateir ac offer cymeradwy yn 2023. Rhaid i bob stôf newydd a werthir ar ôl Mai 2022 fodloni safon EcoDesign.
Byddwn yn rheoleiddio er mwyn ei gwneud hi'n ofynnol i offer llosgi domestig gael ei gynnal a chadw'n flynyddol gan weithiwr proffesiynol ardystiedig, yn amodol ar adolygiad. Cynhelir yr adolygiad hwn erbyn 2023.		●		WEDI'I OHIRIO	Mae'r ymgynghoriad ar losgi tanwydd solet at ddiben domestig wedi'i gwblhau a byddwn am gyhoeddi crynodeb o'r ymatebion erbyn haf 2023. Bydd yn cynnwys manylion ein camau nesaf o ran y polisi hwn.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Byddwn yn gweithio gyda'r diwydiant a llywodraethau eraill i bennu safonau profi ar gyfer tanwyddau solet newydd a gynhrychir ac a ddaw ar y farchnad erbyn 2024 er mwyn sicrhau y byddant yn cydymffurfio â rheoliadau priodol yn ymwneud ag allyriadau sylffwr a mwg.		●		WEDI'I OHIRIO	Rydym yn cydweithio â Llywodraeth y DU a llywodraethau datganoledig eraill i fynd â'r cam hwn yn ei flaen.
Gwella effeithlonrwydd ynni domestig					
Byddwn yn ymchwilio i opsiynau i gefnogi aelwydydd er mwyn sicrhau na fydd neb yn llithro i dlodi tanwydd neu'n aros mewn tlodi tanwydd o ganlyniad i wahardd tanwyddau neu offer, neu o ganlyniad i ymestyn y defnydd o Ardaloedd Rheoli Mwg. Ein nod yw cael cynllun ar waith erbyn 2022, cyn i unrhyw gyfnod pontio ar gyfer defnyddio tanwyddau solet gwaharddedig ddod i ben.		●		WEDI'I OHIRIO	Mae'r ymgynghoriad ar losgi tanwydd solet at ddiben domestig wedi'i gwblhau a byddwn am gyhoeddi crynodeb o'r ymatebion erbyn haf 2023. Bydd yn cynnwys manylion ein camau nesaf o ran y polisi hwn Nid oes gan Lywodraeth Cymru newidiadau yn yr arfaeth i'r tanwyddau a'r offer a ganiateir, hynny oherwydd yr argyfyngau tanwydd a chostau byw. Bydd awdurdodau lleol sydd am gynnal Ardal Rheoli Mwg yn gorfod asesu ei heffaith ac ystyried y ffactorau hyn.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Llygredd aer dan do					
Byddwn yn parhau i weithio gyda'r byd academiaidd, sefydliadau iechyd y cyhoedd a phartneriaid eraill i ddatblygu ac ymateb i dystiolaeth newydd ynghylch llygredd aer dan do, wrth iddi ddod i'r amlwg.	●	●	●	AR Y TRYWYDD	Rydym yn gweithio gydag eraill, gan gynnwys y byd academiaidd, i ddeall effaith llosgi domestig yn well ac yn casglu gwybodaeth am darddiad ac effeithiau deunydd gronynnog mân.
Byddwn yn codi ymwybyddiaeth pobl o lygredd aer dan do trwy ymyriadau cyfathrebu, yn cynnwys ffyrdd o leihau risgiau dod i gysylltiad â llygredd o'r fath.	●	●	●	AR Y TRYWYDD	<p>Rydym yn ystyried pa gyngor iechyd cyhoeddus sy'n bod i godi ymwybyddiaeth ac i lywio/cefnogi camau.</p> <p>Ysgrifennon ni at bob landlord cymdeithasol i weld sut maen nhw'n ymateb i gwynion am leithder a llwydni. Gofynnwyd pa arolygon oedd wedi'u cynnal a pha gamau a gymerir ar ôl cael cwyn.</p> <p>Rydym yn trefnu gweminar gydag awdurdodau lleol i drafod effeithiau lleithder a llwydni ar iechyd a beth arall y gallai ac y dylai landlordiaid ei wneud i wella ansawdd yr aer dan do.</p>

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Deddf Aer Glân i Gymru					
Byddwn yn cyhoeddi ac yn ymgynghori ynghylch Papur Gwyn ar Ddeddf Aer Glân i Gymru cyn diwedd tymor presennol y Senedd.	●			WEDI'I GWBLHAU	Gwnaethom gyhoeddi Papur Gwyn ar Fil Aer Glân (Cymru) yn 2021.
Cyfathrebu a newid ymddygiad					
Byddwn yn gwella gwefan bresennol Ansawdd Aer Cymru er mwyn datblygu hyb cyfathrebu a gwybodaeth. Bydd y gwaith ailwampio cychwynnol yn cael ei gwblhau erbyn diwedd 2021 a byddwn yn ychwanegu ac yn datblygu nodweddion newydd yn ystod y pum mlynedd nesaf.	●	●		AR Y TRYWYDD	Bydd gwaith yn cael ei wneud eleni i ddiweddarau'r wefan. Bydd hynny'n cynnwys ei gwneud yn haws gweld data monitro lleol a gwybodaeth gyfredol am effeithiau llygredd aer a sut i leihau crynodiadau a lleihau'r cysylltiad â nhw.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Yn ystod y pum mlynedd nesaf, byddwn yn darparu negeseuon cyfathrebu ac ymgyrchoedd cenedlaethol yn ymwneud ag ansawdd aer, fel y Diwrnod Aer Glân.	●	●		AR Y TRYWYDD	<p>Rydym yn rhoi arian i'r Global Action Plan i gefnogi Diwrnod Aer Glân. Gyda'r arian, mae tudalen Diwrnod Aer Glân Cymru ddwyieithog a deunydd addysg i ysgolion a'r cyhoedd wedi'u datblygu. Byddant ar gael drwy'r flwyddyn.</p> <p>Rydym wedi rhoi arian i EESW/Stem Cymru i gynnal gweithdai sy'n codi ymwybyddiaeth am ansawdd aer, ei effeithiau a chamau lliniaru.</p> <p>Rydym wedi cefnogi mentrau lleol hefyd trwy ein Cronfa Gymorth Rheoli Ansawdd Aer Lleol.</p> <p>Rydyn ni'n dal i dalu a chwilio am gyfleoedd i wella gwybodaeth am ansawdd aer trwy ein gwefan Ansawdd Aer yng Nghymru.</p>
Yn ystod y pum mlynedd nesaf, byddwn yn gweithio gyda sefydliadau lleol i gefnogi'r gwaith o ddarparu mentrau ansawdd aer lleol.	●	●		AR Y TRYWYDD	<p>Rydyn ni'n helpu mentrau lleol trwy'n Cronfa Gymorth Rheoli Ansawdd Aer Lleol ac mae Bil yr Amgylchedd (Ansawdd Aer a Seinweddau) (Cymru) yn cynnwys dyletswydd bellach ar Weinidogion Cymru i godi ymwybyddiaeth am effeithiau llygredd aer a mesurau i'w lliniaru.</p>

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Addysg a'r Cwricwlwm newydd i Gymru					
Rydym yn gweithio gyda phartneriaid addysg i hyrwyddo a datblygu adnoddau addysgol i ategu'r cwricwlwm newydd cyn ei gyflwyno o 2022 ymlaen. Mae hyn yn cynnwys datblygu cyfleoedd sy'n arwain at well dealltwriaeth o ansawdd aer, llygryddion, tystiolaeth a dehongli, a datblygu ymwybyddiaeth a chyfrifoldeb personol.	●	●		AR Y TRYWYDD	Rydym wedi ariannu Cynllun Addysg Peirianeg Cymru (EESW)/Stem Cymru i gynnal gweithdai ysgol sy'n hybu ymwybyddiaeth o ansawdd aer, ei effeithiau a chamau lliniaru. Mae adnoddau dysgu a gweithgareddau cyfoethogi a ariennir gan Lywodraeth Cymru ar hyn o bryd sy'n amlygu pwysigrwydd dysgu am yr hinsawdd, natur, llygredd, a'r amgylchedd, sydd wedi'u halinio â chwricwlwm Cymru. Mae swyddogion ar hyn o bryd yn nodi sut i adeiladu ar adnoddau sy'n bodoli eisoes ac i nodi a datblygu deunyddiau pellach i gefnogi dysgu yn y maes blaenoriaeth hwn ar draws holl feysydd y Cwricwlwm i Gymru.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Grymuso gweithluoedd i wella ansawdd aer					
Erbyn 2022 byddwn yn llunio canllawiau statudol newydd ar gyfer y sectorau cyhoeddus, preifat a gwirfoddol er mwyn grymuso gweithluoedd i fynd i'r afael â llygredd aer, yn amodol ar gynnal ymgynghoriad.	●	●		NEWID POLISI	Yn dilyn yr adborth i'r ymgynghoriad ar y Papur Gwyn , mae Bil yr Amgylchedd (Ansawdd Aer a Seinweddau) (Cymru) yn cynnwys dyletswydd bellach ar Weinidogion Cymru i godi ymwybyddiaeth am effeithiau llygredd aer a mesurau i'w lliniaru. Mae hon yn ddarpariaeth fras all gynnwys cymryd camau sy'n berthnasol i weithluoedd.

Yr Amgylchedd

Cymryd camau i gefnogi ein hamgylchedd naturiol, ein hecosystemau a'n bioamrywiaeth

Camau Gweithredu	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Gwerthuso tystiolaeth i gefnogi polisi					
<p>Mae cyfres o ddangosyddion yn cael eu datblygu i fonitro cyflwr bioamrywiaeth yng Nghymru. Mae hyn yn cynnwys y Dangosyddion Cenedlaethol o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, a dangosydd ar gyfer ansawdd aer. Disgwylir i'r rhan fwyaf o'r dangosyddion hyn fod ar waith erbyn diwedd 2021.</p>	●	●		WEDI'I OHIRO	<p>Mae dangosyddion a cherrig milltir lefel uchel Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn eu lle. Rydym wedi gohirio datblygu'r gyfres o ddangosyddion lefel is ar fioamrywiaeth er mwyn cael ystyried canlyniadau COP15. Rydym yn addasu'r Cynllun Gweithredu Adfer Natur i'w gysoni â Chytundeb Kunming Montreal a byddwn yn datblygu cyfres o ddangosyddion a thargedau natur statudol i'r perwyl hwnnw.</p>

Camau Gweithredu	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
<p>Gwella bioamrywiaeth ac iechyd ecosystemau er mwyn gwella'r gallu i wrthsefyll llygredd aer ac effeithiau newid yn yr hinsawdd</p>					
<p>Byddwn yn datblygu camau gweithredu i leihau effaith llygredd aer yng nghyd-destun cynigion ehangach sy'n cael eu nodi yn y Cynllun Gweithredu Adfer Natur.</p>	●	●	●	AR Y TRYWYDD	<p>Rydym yn llunio map Rhwydweithiau Natur sy'n nodi'r rhwydweithiau ecolegol pwysicaf ar gyfer clustogi safleoedd gwarchoddedig a'u cysylltu â'i gilydd. Bydd hynny'n gwella eu cyflwr a'u gallu i wrthsefyll. Mae datganiadau ardal yn creu'r dystiolaeth ar gyfer gweithredu ar sail lle i gryfhau ecosystemau a gwella'r gwasanaethau ecosystem y mae'r amgylchedd naturiol yn eu rhoi i ni.</p>

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Cefnogi Cymru Wyrddach					
Drwy ein Rhaglen Lleoedd Lleol ar gyfer Natur, byddwn yn cynorthwyo cymunedau i greu mannau gwyrdd bach, gan ganolbwyntio'n benodol ar ardaloedd trefol ac ardaloedd o gwmpas trefi.	●	●		AR Y TRYWYDD	Dyma drydedd flwyddyn y Rhaglen Lleoedd Lleol ar gyfer Natur ac mae'n bodloni'r holl fesurau yn yr ymrwymiad yn y Rhaglen Lywodraethu i greu Mannau Gwyrdd. Rydym wedi helpu i greu neu wella rhagor na 1400 o fannau gwyrdd yn y 2-3 blynedd ddiwethaf. Rydym wrthi'n caffael ar gyfer y 2 flynedd sydd ar ôl o'r Rhaglen, a gwelir cynnydd yn y gweithgarwch ar lawr gwlad flwyddyn ar ôl blwyddyn.
Plannu coed a gwrychoedd mewn ffordd ddeallus i gefnogi gwelliannau mewn ansawdd aer					
Byddwn yn cynyddu maint y coetir o leiaf 2,000 hectar y flwyddyn, gan godi i 4,000 hectar. Bydd hyn yn arwain at ystod o fanteision ecosystem, gan gynnwys cipio llygryddion aer.	●	●	●	AR Y TRYWYDD	Rydym wedi dechrau cynllun creu coetir newydd sy'n cynnig arian ar gyfer paratoi plan ar gyfer creu coetir newydd. Yn Awst 2022, gwnaethon ni lansio dau grant i ariannu gwaith plannu'r prosiectau hyn, gan gynnwys grant symlach ar gyfer creu coetiroedd llai. Mae'r arian ar gael trwy'r flwyddyn.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Byddwn yn cyflwyno Coedwig Genedlaethol i Gymru sy'n cynnwys ardaloedd newydd o goetiroedd cymunedol mewn ardaloedd trefol a gwledig. Bydd y rhain yn helpu i leihau pa mor agored yw pobl i lygredd aer.	●	●	●	AR Y TRYWYDD	Rydym wedi dechrau gweithio i ddatblygu Coedwig Genedlaethol i Gymru. Bydd y Goedwig Genedlaethol yn creu darnau newydd o goetir a helpu i adfer a chynnal rhai o goetiroedd hynafol gwerthfawr Cymru. Ymhen amser, bydd yn creu rhwydwaith cysylltiedig trwy Gymru, gan ddod â buddiannau cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol.
Byddwn yn annog Awdurdodau Lleol a chynllunwyr trefol i ddefnyddio offer arbenigol ac arferion gorau er mwyn gwella'r broses o gynllunio i blannu coed trefol a rhywogaethau planhigion sy'n helpu i leihau pa mor agored yw pobl i lygredd aer.	●	●		WEDI'I OHIRIO	Rydym yn gweithio gyda Cyfoeth Naturiol Cymru i ddiweddarau'r tudalennau ar eu gwefan sy'n rhoi cyngor ar goed trefol.

Camau Gweithredu	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Amaethyddiaeth a Defnydd Tir					
Gwybodaeth a chyngor					
<p>Byddwn yn sicrhau bod Cyswllt Ffermio yn parhau i ddarparu cyngor a chymorth er mwyn sicrhau bod arferion gorau yn cael eu mabwysiadu i leihau allyriadau amonia. Bydd hyn yn cynnwys cynyddu'r nifer sy'n manteisio ar gynlluniau cymorth presennol ac yn y dyfodol, fel y Grant Cynhyrchu Cynaliadwy a'r Grant Busnes i Ffermydd, sy'n helpu ffermwyr i fuddsoddi mewn seilwaith a thechnolegau i sicrhau'r gostyngiadau hyn.</p>	●	●	●	WEDI'I GWBLHAU	<p>Dechreuwyd rhaglen newydd gwerth £22.9m gan Cyswllt Ffermio ar 1 Ebrill a bydd ar gael i ffermwyr yng Nghymru dros y ddwy flynedd nesaf. Ei themâu yw cynaliadwyedd a gwella perfformiad amgylcheddol. Ym mlwyddyn ariannol 2022-23, cafwyd dau gyfnod ymgeisio am y cynllun Grantiau Bach – Effeithiolrwydd, gyda chyllideb o £5m ar gyfer pob cyfnod. Cafwyd cyfnod ymgeisio hefyd ar gyfer y cynllun Buddsoddi mewn Rheoli Maethynnau, gyda chyllideb o £15m.</p>

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Cynllun ffermio cynaliadwy					
Ym mis Rhagfyr 2020, byddwn yn ymgynghori ymhellach ar gynigion ar gyfer fframwaith rheoleiddio a chynllun cymorth ariannol diwygiedig i helpu i gyflawni canlyniadau SLM trwy'r Papur Gwyn ar Amaethyddiaeth yng Nghymru. Mae canlyniadau SLM yn cynnwys ansawdd aer, a fydd yn cael ei gefnogi trwy gamau gweithredu ar y tir i wella pridd a hwsmonaeth anifeiliaid, rheoli cynefinoedd a maethynnau a phlannu coed.	●	●		WEDI'I GWBLHAU	Cafodd yr ymgynghoriad ei lansio ym mis Rhagfyr 2020 a daeth i ben ar 25 Mawrth 2021. Mae Bil Amaethyddiaeth (Cymru) wrthi'n mynd trwy'r Senedd. Cyhoeddwyd cynigion bras y Cynllun Ffermio Cynaliadwy ym mis Gorffennaf 2022 gan nodi'r camau a gymerid i gefnogi ffermwyr i leihau eu hallyriadau amonia pan gâi ei lansio yn 2025. Caiff ymgynghoriad ei gynnal ar y cynllun terfynol nes ymlaen eleni.
Rheoleiddio					
Rydym yn bwriadu ymgynghori ar Nodyn Cyngor Technegol newydd erbyn diwedd 2020. Bydd hyn yn sicrhau bod cynllunwyr yn gwybod sut i ddod o hyd i'r cyngor cywir i helpu i baratoi polisiâu CDLI a gwneud penderfyniadau cadarn ar geisiadau cynllunio.	●			WEDI'I OHIRIO	Mae gwaith ar baratoi'r TAN wedi'i ohirio tan fod y gwaith wedi'i wneud ar y canllaw cynllunio i ymateb i'r ffosforws mewn afonydd mewn ardaloedd cadwraeth arbennig. Bwriedir cynnal yr ymgynghoriad nes ymlaen yn 2023.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Byddwn yn cyflwyno rheoliadau i fynd i'r afael â llygredd amaethyddol, a fydd yn cyfrannu at fodloni targedau ansawdd aer, gan gynnwys cyfraniad Cymru at ostyngiad 16% mewn allyriadau amonia'r DU erbyn 2030.	●	●	●	WEDI'I GWBLHAU	Daeth Rheoliadau Adnoddau Dŵr (Rheoli Llygredd Amaethyddol) (Cymru) i rym ar 1 Ebrill 2021. Bydd cyfnod pontio ar gyfer rhai mesurau rhwng 1 Ionawr 2023 ac 1 Awst 2024.
Byddwn yn cydweithio â gweinyddiaethau eraill y DU i gynnal ymgynghoriad ar leihau allyriadau o wrteithiau sydd wedi'u cynhyrchu cyn diwedd 2020 er mwyn sicrhau cyfraniad Cymru at ostyngiad o 16% yn allyriadau amonia'r DU erbyn 2030.	●	●	●	WEDI'I OHIRIO	Mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn monitro datblygiadau yn y cynlluniau i leihau allyriadau amonia o wrtaith artifisial ledled y DU ac mae'n ystyried beth i'w wneud nesaf o ran effeithiau digwyddiadau rhyngwladol ar gyflenwad a chost gwrtaithe a'r Rhaglen Rheoli Llygredd Aer Genedlaethol ddiweddaraf. Mae Llywodraeth Cymru'n gweithio gyda rhanddeiliaid ar allyriadau amonia amaethyddol trwy Is-grŵp Llygredd Amaethyddol Fforwm Rheoli Tir Cymru.

Llewyrch

Gweithio gyda diwydiant i leihau allyriadau, gan helpu i greu Cymru lanach a mwy llewyrchus

Camau Gweithredu	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Llygredd Aer Diwydiannol					
Byddwn yn adolygu canllawiau'r broses ar gyfer Gweithfeydd Llosgi Gwastraff Bach (SWIPs) ac amlosgfeydd. Bydd hyn yn diweddarau'r broses ac yn helpu i reoli allyriadau ar y safleoedd hyn yn fwy effeithiol.		●		AR Y TRYWYDD	Mae'r ddau adolygiad wedi'u cynnal. Mae canllaw WIPS yn delio â gofynion technegol y Gyfarwydddeb Allyriadau Diwydiannol (Pennod 5) ar weithfeydd llosgi. Mae'r canllaw ar gyfer amlosgfeydd yn gosod safonau newydd ac uchelgeisiol trwy bennu'r Technegau Gorau sydd ar Gael i leihau allyriadau ar gyfer y math hwn o gyfleuster. Bydd Gweinidogion yn cael cyngor cyn hir ynghylch pryd i gyhoeddi canllawiau SWIPS a'r cyd-ymgyngoriad cyhoeddus (DU) ar amlosgfeydd.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Byddwn yn ystyried y dystiolaeth ar allyriadau o weithfeydd hylosgi bach, gan gynnwys gweithfeydd hylosgi biomas masnachol bach. Mae hyn yn cynnwys gweithfeydd hylosgi o fewn ystod mewnbwn thermol 500kW – 1MW, lle mae dystiolaeth gychwynol yn awgrymu bod yna fwlch rheoleiddio. Byddwn yn cyflwyno rheolaethau rheoleiddio newydd os yw'r dystiolaeth yn cefnogi hynny.		●		AR Y TRYWYDD	Trwy'r trefniadau fframwaith cyffredin, rydym wrthi'n dechrau cwmpasu'r ffrwd gwaith hwn. Mae Ricardo plc wedi rhoi dystiolaeth i ni, a thrwy hynny ddealltwriaeth gadarnach a hyderus o'r allyriadau a ddaw o weithfeydd llosgi ac eraill.
Byddwn yn ystyried y dystiolaeth o allyriadau o Eneraduron Penodedig a ddefnyddir ar gyfer gwaith ymchwil, datblygu a phrofi, gan gyflwyno mesurau i'w heithrio o ddarpariaethau'r gyfundrefn trwyddedu amgylcheddol os yw'r dystiolaeth yn cefnogi hyn. Byddai hyn yn eu halinio â'r darpariaethau sy'n berthnasol i Weithfeydd Hylosgi Canolig a ddefnyddir at ddibenion gwaith ymchwil, datblygu a phrofi.	●	●		AR Y TRYWYDD	Nid yw'r ffrwd gwaith hwn wedi dechrau'n ffurfiol eto ond bydd y gwaith ehangach sy'n cael ei ystyried ynghylch allyriadau llosgi (uchod) yn bwydo'r broses.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Technegau Gorau Sydd Ar Gael					
Byddwn yn cyflwyno proses ddomestig newydd ar gyfer datblygu a mabwysiadu Casgliadau BAT. Bydd hyn yn sicrhau bod dulliau rheoli llygredd sy'n cael eu defnyddio gan y byd diwydiant yng Nghymru, gan gynnwys y rhai sy'n cael eu defnyddio i leihau allyriadau i'r aer, yn parhau i ddatblygu a gwella yn unol â thystiolaeth orau o'r UE a lleoedd eraill.	●	●		AR Y TRYWYDD	Mae gennym broses ar gyfer datblygu Casgliadau BAT ac rydym wedi cytuno ar y ddwy ran gyntaf (9 sector diwydiannol) a'u cadarnhau trwy gyfrwng ein Crynodeb o Ymatebion ac ymateb y Llywodraeth i'r ymgynghoriad a gynhaliwyd ar y mater yn 2021. Mae'n debygol y caiff y sector cyntaf ei gwblhau, yn dilyn cynnal ymgynghoriad cyhoeddus nes ymlaen eleni, yn gynnar yn 2024.
Llygredd ym Mhort Talbot a Chwm Tawe					
Byddwn yn cwblhau adolygiad o'n Cynllun Gweithredu Tymor Byr (STAP) ar gyfer Port Talbot yn 2021 er mwyn sicrhau ei fod yn parhau i fod yn effeithiol ac yn addas i'r diben wrth geisio lleihau achosion o lygredd aer tymor byr (PM10) yn yr ardal.		●		WEDI'I OHIRIO	Bu'n rhaid gohirio'r gwaith hwn oherwydd COVID-19 ond rydym wedi bod yn gweithio gyda'n partneriaid i adolygu'r STAP a'r bwriad yw cyhoeddi ymgynghoriad pan fydd yr adolygiad wedi'i gwblhau.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Effeithlonrwydd Adnoddau					
<p>Rydym yn benderfynol o gyflymu'r newid o ddefnyddio cerbydau gwastraff ac ailgylchu diesel i gerbydau allyriadau isel iawn. Rydym yn nodi cyfraniad posibl y newid hwn at ansawdd aer ynghyd â'r ffaith fod Llywodraeth Cymru a llawer o Awdurdodau Lleol wedi datgan Argyfwng Hinsawdd ac wedi ymrwmo i fod yn ddefnyddwyr di-garbon net o fewn deng mlynedd (2030).</p>	●	●	●	AR Y TRYWYDD	<p>Hyd yma, mae Llywodraeth Cymru wedi buddsoddi tua £9m o grantiau i sicrhau bod 60 o'r tua mil o gerbydau gwastraff Awdurdodau Lleol yn gerbydau allyriadau isel iawn. Mae dros hanner yr Awdurdodau Lleol (13 o'r 22) wedi dechrau troi eu cerbydau diesel yn rhai allyriadau isel iawn.</p> <p>I helpu i gynyddu'r gefnogaeth i drydaneiddio cerbydau gwastraff yng Nghymru, bydd gofyn i unrhyw awdurdod lleol sy'n cael grant gan Lywodraeth Cymru roi benthyc y cerbyd i o leiaf 2 awdurdod lleol arall am 30 niwrnod yr un yn ystod y 18 mis cyntaf. Hefyd, er mwyn profi'r manteision llawn, un o'r amodau yw bod yn rhaid i'r cerbyd gymryd lle cerbyd diesel cyfatebol. Bydd hynny'n sicrhau mantais glir o ran carbon.</p>

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Rydym yn gweithio ar gynnig i sicrhau bod ceir newydd a cherbydau newyddau ysgafn newydd o bob math sy'n rhan o fflyd y Sector Cyhoeddus yn gerbydau allyriadau isel iawn erbyn 2025, a lle y bo'n bosibl yn ymarferol, bod cerbydau newyddau trwm o bob math yn gerbydau isel iawn erbyn 2030.	●	●	●	AR Y TRYWYDD	Mae gan sector cyhoeddus Cymru uchelgais i fod yn net-sero erbyn 2030 a sicrhau mai carbon isel yw'r dewis cyntaf yn ei holl waith. Rydym wedi gweithio gyda rhanddeiliaid y sector cyhoeddus a chyhoeddi Trywydd ar gyfer yr uchelgais, ynghyd â Chanllaw adrodd ar allyriadau i sicrhau bod pob sefydliad yn adrodd yn yr un ffordd gan ddefnyddio'r un fformat.

Lle

Creu lleoedd cynaliadwy drwy wella prosesau cynllunio, seilwaith a thrafnidiaeth

Camau Gweithredu	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Polisi cynllunio sy'n helpu i wella ansawdd aer, sŵn a'r seinwedd					
Byddwn yn darparu rhagor o ganllawiau cynllunio ar ansawdd aer, sŵn a seinwedd ar gyfer awdurdodau cynllunio lleol a datblygwyr yng Nghymru yn ystod y tymor hwn o'r Senedd.	●			AR Y TRYWYDD	Cafodd yr Ymgynghoriad ar Nodyn Cyngor Technegol 11: Ansawdd Aer, Sŵn a Seinwedd ei gynnal rhwng 21 Hydref 2022 a 20 Ionawr 2023. Rydym wrthi'n ystyried yr ymatebion.
Comisiwn Seilwaith Cenedlaethol Cymru					
Byddwn yn diwygio cylch gwaith NICW i sicrhau bod y comisiwn yn chwilio am gyfleoedd i ddiogelu a gwella ansawdd yr aer.		●		AR Y TRYWYDD	Mae'r llythyr cylch gwaith diweddaraf a anfonwyd ar 7 Ebrill 2022 yn gofyn am ffocws i wneud ein dinasoedd, trefi a phentrefi'n llefydd hyd yn oed gwell i fyw a gweithio ynddyn nhw.

Camau Gweithredu	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Allyriadau o Drafnidiaeth					
Strategaeth Drafnidiaeth Cymru					
Byddwn yn datblygu Strategaeth Drafnidiaeth Cymru newydd yn 2020-21, a fydd yn cyflwyno ein fframwaith polisi ar gyfer cyrraedd ein targedau datgarboneiddio a sicrhau'r gostyngiadau gofynnol mewn llygredd aer.	●	●		WEDI'I GWBLHAU	Gwnaethon ni gyhoeddi Llwybr Newydd: strategaeth drafnidiaeth i Gymru yn 2021.
Hyrwyddo'r newid o gerbydau modur preifat i deithio llesol a thrafnidiaeth gyhoeddus					
Byddwn yn parhau i weithio gyda phartneriaid i wella darpariaeth trafndiaeth gyhoeddus.	●	●	●	AR Y TRYWYDD	Mae ein Cynllun cyflawni cenedlaethol ar gyfer trafndiaeth yn esbonio sut y byddwn yn cyflawni'r blaenoriaethau a'r uchelgeisiau yn Strategaeth Drafnidiaeth Cymru. Bydd hynny'n cynnwys cyflawni'n cynllun uchelgeisiol dros y 5 mlynedd nesaf ar gyfer newid moddol a gwella trafndiaeth gyhoeddus.
Byddwn yn cyhoeddi Canllawiau Darparu a Dylunio wedi'u diweddarau, gan nodi dulliau a gofynion cynllunio ac ymgynghori a'r manylebau dylunio ar gyfer y seilwaith cerdded a beicio erbyn hydref 2020.	●			WEDI'I GWBLHAU	Cafodd Canllawiau'r Ddeddf Teithio Llesol eu cyhoeddi yn 2021.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Byddwn yn darparu adnoddau a hyfforddiant i helpu Awdurdodau Lleol i gynllunio a dylunio seilwaith teithio llesol yn effeithiol, yn ogystal ag ymgysylltu â'r gymuned erbyn diwedd 2020.	●			WEDI'I GWBLHAU	Cafodd ap Mapio Teithio Llesol ei ddatblygu ar gyfer MapDataCymru ac mae Mapiau Rhwydweithiau Teithio Llesol awdurdodau lleol wedi'u datblygu ac ar gael ar y system. Defnyddiwyd y platfform CommonPlace i drafod ac ymgynghori ar deithio llesol yn ystod y pandemig.
Fel rhan o'r gwaith i gyflwyno cyfyngiadau cyflymder diofyn 20mya mewn ardaloedd adeiledig, byddwn yn datblygu fframwaith monitro a gwerthuso i olrhain ac asesu effeithiau, gan gynnwys ar lygredd aer.	●	●		AR Y TRYWYDD	Gwnaethon ni gyhoeddi adroddiad interim yn 2023. Disgwylir cyhoeddi'r adroddiad monitro nesaf yn Hydref 2023.
Cafodd ein Rhaglen Teithio Llesol, sy'n hyrwyddo cerdded a beicio i'r ysgol, ei diweddarau yn 2020 a bydd yn para tan 2023. Bydd y rhaglen yn cydweithio'n agos â thros 400 o ysgolion dros y tair blynedd nesaf gan ddarparu adnoddau a chymorth cwricwlwm ar gyfer holl ysgolion Cymru.	●	●		AR Y TRYWYDD	Mae Teithiau Llesol wedi'u hestyn am y bedwaredd flwyddyn tan 31 Mawrth 2024.
Rydym yn ariannu hyfforddiant beicio ar gyfer plant ac oedolion a hyfforddiant i gerddwyr ifanc. Yn 2021, byddwn yn adolygu sut y gellir datblygu'r hyfforddiant hwn i fynd y tu hwnt i gaffael sgiliau a chynnwys elfennau newid ymddygiad.	●	●		WEDI'I OHIRIO	Cafodd yr adolygiad o hyfforddiant i gerddwyr ifanc ei ohirio tan fod yr holl awdurdodau lleol wedi aildechrau'r hyfforddiant. Caiff ei gynnal yn 2023. Mae gwaith i ddiwygio hyfforddiant beicio yn mynd rhagddo.

Camau Gweithredu	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Trafnidiaeth Gyhoeddus					
Bysiau a thacsis					
<p>Rydym yn datblygu dogfen weledigaeth, cynllun cyflenwi a strwythurau llywodraethu i ddatblygu'r gwaith o ddiwygio darpariaeth Tacsis a Cherbydau Hurio Preifat. Bydd hyn yn cynnwys y themâu allweddol o sut rydym yn sicrhau gwelliannau mewn ansawdd aer yn ogystal â datgarboneiddio'r fflyd er mwyn cyflawni ein nod uchelgeisiol ar gyfer fflyd tacsis allyriadau sero erbyn 2028.</p>	●	●		AR Y TRYWYDD	<p>Ein nod yw cyhoeddi Papur Gwyn yn gynnar yn 2023 fydd yn esbonio sut y byddwn yn deddfu ar y mater hwn. Amcan ein cynigion fydd gwneud tacsis a cherbydau hurio preifat yng Nghymru'n fwy diogel, tecach a gwyrddach. Yn greiddiol i hyn fydd Safonau Cenedlaethol i sicrhau cysondeb ledled Cymru.</p>

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Rheilffyrdd					
Byddwn yn cynyddu capasiti drwy ddarparu systemau Metro newydd ac arloesol. Bydd Metro De Cymru yn sicrhau newid sylweddol o safbwynt integreiddio a darparu gwasanaethau trafnidiaeth gyhoeddus er mwyn cynnig dewis amgen hynod gryf i deithio mewn ceir erbyn 2023.	●	●	●	WEDI'I OHIRIO	Bu ychydig o oedi wrth weddnewid Llinellau Craidd y Cymoedd oherwydd y pandemig, cyfyngiadau ar gyflenwadau deunydd trwy'r byd a'r ansicrwydd oherwydd y rhyfel yn Wcráin. Ond, erbyn hyn, mae'r gwaith yn mynd rhagddo'n dda gyda threnau newydd sbon, rhan o'r buddsoddiad o £800m mewn trenau newydd, yn gweithio ar Lein Cwm Rhymni, law yn llaw â'r gwaith i drydaneiddio'r llinellau a gwella'r trac a'r signalau. Bydd y rhan fwyaf o'r gwaith i weddnewid y rheilffyrdd wedi'i orffen yn 2024.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Cerbydau allyriadau isel iawn					
Rydym yn gweithio gyda Llywodraeth y DU, Awdurdodau Lleol, y sector ynni a busnesau i gynllunio ar gyfer seilwaith gwefru cerbydau trydan a'i roi ar waith. Drwy fuddsoddi £2 filiwn erbyn 2020, byddwn yn helpu i greu rhwydwaith o fannau gwefru cyflym er mwyn sicrhau bod cerbydau trydan yn gallu teithio'n bellach ledled Cymru. Byddwn yn ymgynghori ar Strategaeth Gwefru Cerbydau Trydan er mwyn llywio buddsoddiad ehangach yn ystod hydref 2020.	●	●	●	WEDI'I GWBLHAU	Gwnaethon ni gyhoeddi'r Strategaeth Gwefru Cerbydau Trydan a'i chynllun gweithredu yn 2021. Rydym yn buddsoddi yn y seilwaith gwefru cerbydau trydan i wireddu'r ymrwymadau yn y Strategaeth a'r Cynllun Gweithredu. Mae hynny'n cynnwys arian ar gyfer cynlluniau awdurdodau lleol yn 2023-24. Byddwn yn cyhoeddi'r dyraniadau ddechrau Ebrill.
Rydym yn gweithio ar gynnig i sicrhau bod pob car newydd a phob cerbyd nwyddau ysgafn newydd sy'n rhan o fflyd y Sector Cyhoeddus yn gerbydau isel iawn erbyn 2025. Hefyd, lle y bo'n ymarferol bosibl, bydd pob cerbyd nwyddau trwm yn gerbydau allyriadau isel iawn erbyn 2030.	●	●	●	AR Y TRYWYDD	Mae gan sector cyhoeddus Cymru uchelgais i fod yn net-sero erbyn 2030 a sicrhau mai carbon isel yw'r dewis cyntaf yn ei holl waith. Rydym wedi gweithio gyda rhanddeiliaid y sector cyhoeddus a chyhoeddi Trywydd ar gyfer yr uchelgais, ynghyd â Chanllaw adrodd ar allyriadau i sicrhau bod pob sefydliad yn adrodd yn yr un ffordd gan ddefnyddio'r un fformat.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Byddwn yn archwilio'r sylfaen dystiolaeth ar gyfer cryfhau mesurau i atal gyrwyr sy'n gadael injan yn troi'n ddiangen ac yn cyflwyno ein cynigion yn ystod 2020 yn ein Papur Gwyn ar Ddeddf Aer Glân.	●	●		WEDI'I GWBLHAU	Gwnaethom gyhoeddi Papur Gwyn ar Fil Aer Glân (Cymru) yn 2021 gyda chynigion ynddo i daclo ceir sy'n cael eu gadael i droi'n ddiangen. Cyflwynwyd Bil yr Amgylchedd (Ansawdd Aer a Seinweddau) (Cymru) i'r Senedd ym mis Mawrth 2023 gyda chynigion ynddo i daclo ceir sy'n cael eu gadael i droi'n ddiangen.
Mynd i'r afael â chrynodiadau o nitrogen deuocsid ar ymylon ffyrdd yng Nghymru					
Byddwn yn cyhoeddi Cynllun NO ₂ wedi'i ddiweddarau (Cynllun atodol Llywodraeth Cymru i gynllun y DU ar gyfer mynd i'r afael â chrynodiadau o nitrogen deuocsid wrth ymyl y ffordd 2017) erbyn Tachwedd 2020.	●	●		WEDI'I OHIRIO	Gwnaethon ni ohirio'r gwaith o ddiweddarau'r Cynllun NO ₂ er mwyn cynnal rhagor o waith asesu ar y rhannau hynny o'r rhwydwaith cefnffyrdd oedd dros y terfyn. Mae Adroddiadau Cam 2 WelTAG bellach wedi'u paratoi ar ddwy ardal ychwanegol lle mae'r lefelau'n uwch na'r terfyn a byddwn yn ymgynghori ar y rheini ac ar y Cynllun wedi'i ddiweddarau. Disgwylir eu cyhoeddi yn haf 2023.

Camau Gweithredu

	Tymor byr (hyd at 2021)	Tymor canolig (2021 i 2026)	Tymor hir (2026 i 2031)	Y cynnydd diweddaraf	Sylwadau Pellach
Byddwn yn cyhoeddi data blynyddol, bob mis Mawrth, ar lefelau crynodiadau allyriadau yn y mannau sydd â chrynodiadau gormodol ar y Rhwydwaith Ffyrdd a Reolir gan Lywodraeth Cymru.	●	●	●	WEDI'I OHIRIO	Rydym yn aros cyn cyhoeddi data terfynol am y crynodiadau blynyddol i Defra gyhoeddi'i ffactor addasu tuedd genedlaethol ar gyfer 2022. Mae'r ffigur addasu yn delio â thuedd tiwbiau tryledu i or neu dan-ddarllen crynodiadau NO ₂ a'u cymharu â dadansoddydd cyfeirio. Mae'r ffactor addasu'n cywiro'r gogwydd gan wella cywirdeb data'r tiwbiau tryledu. Rydym wedi cael ar ddeall y bydd ffactor 2022 ar gael ym mis Ebrill ac wedi'i chael, byddwn yn gallu cyhoeddi'r adroddiad data blynyddol.